

5.4 Komitee nõustub, et pankadelt tuleks nõuda kohtu viivitamatut teavitamist elektroonilisel või muul viisil sellest, kuidas nad on määrust täitnud.

5.5 Sama pangakonto konkureerivate võlausaldajate järjestamise korda ei peaks sätestama ühenduse õigusaktides. Komitee pooldab riiklike õigusaktide kohaldamist.

5.6 Komitee on seisukohal, et määruse praktilist täitmist tuleks reguleerida asjaomast jurisdiktsiooni omava riigi õigusak-

tidega koosõlas vaidluste lahendamise suhtes kohaldatavate üldeeskirjadega.

5.7 Lõpuks soovib komitee juhtida komisjoni tähelepanu eriti vajadusele sätestada välja pakutud süsteemi toimimisega seotud dokumentide tõlkimise süsteem vastavalt 12. detsembri 2006. aasta määruse (EÜ) nr 1896/2006 artikli 21 lõike 2 punktis b kehtestatud süsteemile.

Brüssel, 26. september 2007

Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee
president

Dimitris DIMITRIADIS

Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamuse teemal „Masinaehitussektorit käsitlevate õigusaktide lihtsustamine”

(2008/C 10/03)

Euroopa Komisjoni asepresidendid Margot WALLSTRÖM ja Günter VERHEUGEN esitasid 8. jaanuaril 2007 Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele taotluse koostada ettevalmistav arvamuse teemal „Masinaehitussektorit käsitlevate õigusaktide lihtsustamine”.

Asjaomase töö ettevalmistamise eest vastutava ühtse turu, tootmise ja tarbimise sektiooni arvamuse võeti vastu 18. juulil 2007. Raportöör oli Edgardo IOZIA.

Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee võttis täiskogu 438. istungjärgul 26.–27. septembril 2007 (26. septembri istungil) vastu järgmise arvamuse. Poolt hääletas 138, vastu hääletas 2, erapooletuks jäi 3.

1. Järeldused ja soovitus

1.1 Masinaehitus on Euroopa majanduse eesrindlik strateegiline tööstusharu. 2006. aastal oli üle 130 000 ettevõtte käive mitusada miljardit eurot ja nad ekspordivad kolmandiku oma toodangust. Suurt lisaväärtust loovas masina- ja elektromehaanikatööstuses töötab üle nelja miljoni kõrgelt kvalifitseeritud inimese.

1.2 Masina- ja elektromehaanikatööstus saavad rohkem kui teised tööstusharud aidata kaasa Lissaboni eesmärkide täitmisse elukestva õppe arendamise, kogemuste ja heade tavade vahetamise, konkurentsivõime kõrge taseme hoidmise ning maailma turgudele sisenemise võime kaudu.

1.3 Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee toetab komisjoni algatusi, mille eesmärk on kõnealuse sektori konkurentsivõime tõstmine ning asjaomase õigusraamistiku parandamine paremate ja tõhusamate õigusaktide kaudu, arvestades sektori omapärasid, kus tegutseb kümneid tuhandeid väikese ja keskmise suurusega

ettevõtteid. Parem õigusloome ei tähenda, vähemalt kõnealuses sektoris, õigusloome puudumist, vaid stabiilset ja selget õigusraamistikku, mille eeskirju on lihtne rakendada ning mille halduskulud hoitakse nii madalal kui võimalik.

1.4 Komitee väljendab rahulolu seoses komisjoni otsusega usaldada komiteele delikaatne ülesanne määratleda võimalikult üksmeelselt ühenduse kehtiva õigustiku lihtsustamist vajavad valdkonnad. Komisjoni otsus seondub seadusandlike organite eesmärgiga luua paremaid ja lihtsamaid õigusakte.

1.5 Komitee nendib, et kõnealuse sektoriga seoses on käimas mitmeid seadusandlikke algatusi. Ühitada tuleb erinevad — majanduslikud, sotsiaalsed, keskkonnaalased — huvid. Siseturu loomisega ei tohi ohtu seada teisi, Lissaboni eesmärkide seisukohalt väga olulisi aspekte, nagu töötervishoid ja tööohutus ning tarbija- ja keskkonnakaitse. Komitee leiab, et vaja on eri algatusi integreerivat ja koordineerivat strateegiat.

1.6 Komitee tervitab komisjoni 17. veebruari 2007. aasta teatistes esitatud ettepanekuid, mille eesmärk on muuta uut lähenemisviisi ning tugevdada liikmesriikide rolli turu järelevalves, kuna liikmesriigid ei eralda selleks otstarbeks alati piisavalt vahendeid. Komitee soovib, et hõlmataks rohkem inimesi komisjoni nendesse organitesse, mis tegelevad koordineerimise ja järelevalvega, ning mõnel juhul ka organitesse, mis teostavad kontrolli lubade andmise menetluste haldamise, teavitusasutuste tegevuse ja nende sertifitseerimise kvaliteedi üle. Komitee toetab ettevõtete ja liikmesriikide teabevahetusplatvormi loomist. Ettevõtted ja liikmesriigid peavad tegutsema üksmeelselt ja järjepidevalt kooskõlas direktiivi ja ühenduse poliitikameetmete eesmärkidega, et lähendada järk-järgult turu järelevalve süsteemid ja mudelid.

1.7 Komitee palub, et standardimise valdkonnas saaksid kõik osapooled osaleda standardite kujundamisel juba eeletapist alates. Selleks tuleb tugevdada osalemist tehnilistes komiteedes, eelkõige kohalikul tasandil, ja mõjuhinnanguid, kasutamata ülemäära telemaatilisi konsultatsioone. See on küll kasulik vahend, kuid eelkõige kõnealusel valdkonnas ei tohiks see olla ainuke sidusrühmadega konsulteerimise vahend.

1.8 Ühtse standardimise osas leiab komitee, et eelkõige väikese ja keskmise suurusega ettevõtetele peaks see olema kättesaadav tasuta või sümboolse tasu eest. Komitee nendib, et ettevõtteid koheldakse ebavõrdselt, sest osad ettevõtted tegutsevad riikides, mille ametlikes keeltes eeskirjad avaldatakse (inglise, prantsuse ja vahel saksa), kuid teised peavad kandma suuri tõlkekulusid.

1.9 Komitee rõhutab, et kõik ebavajalikud halduskulud tuleb kõrvaldada, mis vähendaks märkimisväärselt tootmissüsteemi koormust.

1.10 Komitee loodab, et komisjon pöörab vajalikku tähelepanu vajadusele edendada standardimise stabiilsust, võttes arvesse ettevõtete ning peamiste sidusrühmade ettepanekuid. Asjaomase õigusraamistiku ning õigusliku aluse osas palub komitee komisjonil enne õigusaktide väljatöötamist hinnata, kas samu eesmärke ei saaks täita teiste vahenditega, näiteks kaas- või isereguleerimise kaudu, eeldusel, et on tagatud võimalikult suur läbipaistvus ja kõigi huvitatud osapoolte osalemine. Lisaks kutsub komitee komisjoni üles õigusliku alusena kasutatava asutamislepingu artikli määratlemisel alati arvestama õigusakti ja selle sisu põhieesmärgiga.

1.11 Komitee palub, et kõrvaldataks siseturu elluviimist takistavad tehnilised tõkked. Põhjendamatud riiklikud ja kohalikud õigusaktid loovad kaupade vabale liikumisele reaalsed ületamatud takistused.

1.12 Komitee soovib, et tulevikus eelneks õigusakti loomisele alati hoolikas mõjuhinnang, milles arvestatakse proportsionaalsuse taset, ning et ka pärast toimuks selle range jälgimine, et eemaldada need, mis vastasel juhul võivad sektori ettevõtete tulevikule osutada korvamatut kahju.

1.13 Töökohtade loomist ja sektori konkurentsivõime arengut toetavate ühiste algatuste määratlemisel etendab Euroopa valdkondlik sotsiaaldialoog võtmerolli. Tingimata tuleb arvestada töötajate, kodanike ja keskkonna kaitse põhimõtetega. Ettevõtete sotsiaalse vastutuse tavad lihtsustavad kõnealust ettevõtete ja sidusrühmade pidevat dialoogi, mille eesmärk on ennetada väärkasutamist, suurendada teadlikkust ja süvendada elukestvat õpet ning luua head suhted asjaomase piirkonna ja lõpptarbijatega.

2. Komisjoni taotluse sisu

2.1 Euroopa Komisjon esitas asepresidentide Margot WALLS-TRÖMi ja Günter VERHEUGENi algatusel Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele taotluse koostada ettevalmistav arvamus masinaehituses kohaldatava õigusliku raamistiku üldise sidususe analüüsimiseks, et selgitada välja lihtsustamisvõimalused. Analüüsis käsitletakse lisaks sektorispetsiifilisele õigustikule kogu masinaehituse valdkonna õiguskeskkonda.

2.2 Huvirühmade kaasamiseks lihtsustamise protsessi, eelkõige seoses eriti suuri probleeme tekitavate eeskirjade määratlemisega, pöördus komisjon komitee poole, tunnistades, et tänu tõeliselt rikkalikule kogemustepagasile ning mitmekesisele liikmeskonnale sobib just komitee kõige paremini Euroopa majandustegevuses osalejate, töötajate ning kodanikuühiskonna arvamuste väljendamiseks ning nendest kokkuvõtte tegemiseks.

2.3 Võttes arvesse komitee arvukaid kogemusi õigusloome parandamise ja lihtsustamise teemaliste arvamuste⁽¹⁾ koostamisel ning kooskõlas Euroopa Komisjoni ja Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee koostööprotokolli artikliga 8, usaldab komisjon kõnealuse vastutusrikka ülesande komiteele. Komisjon teatas, et kui komitee töö osutub viljakaks ja kasulikuks, esitab ta seoses komisjoni — ja Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee — parema õigusloome tegevuskavaga taotlusi ka teistes olulistest valdkondades.

2.4 Komisjon selgitas oma seisukohta üksikasjalikumalt: parem õigusloome ei tähenda tingimata väiksemamahulist õigusloomet ning tuleb tagada vähemalt töötajate, tarbijate ja keskkonna kaitse praeguse taseme säilimine eesmärgiga tagada õigusraamistik, mis võimaldaks konkurentsivõime parandamist.

⁽¹⁾ ELT C 24 31.1.2006; raportöör: Daniel Retureau; ELT C 309 16.12.2006, raportöör: Bryan Cassidy.

3. Üldmärkused

3.1 Komitee on väga aldis täitma eri asjaomaste huvide ühitamise ülesannet, mille eesmärk on esitada ettepanek kehtiva õigusliku ja reguleeriva raamistiku parandamiseks ja lihtsustamiseks. Komitee tugev külg on võime mõjutada otsustusprotsessi, püüdes saavutada eri seisukohtadega kodanikuühiskonna esindajate hulgas võimalikult laialdast konsensust. Toetades ühenduse põhimõtteid ja väärtusi ning koostades tasakaalustatud, kvaliteetseid ja uuenduslikke arvamusi, on komitee ühenduse institutsioonide oluline ja tugev partner. Komisjoni taotlus on stiimul või koguni väljakutse komitee kõikidele liikmetele, mida tuleb võimalikult hästi ära kasutada, et seeläbi tugevdada foorumite, arutelude ja dialoogide rolli, mida organiseeritud kodanikuühiskond asutamislepingute järgi täidab.

3.2 Komiteele usaldatud ülesanne määratleda varajases etapis õiguskeskkonna parandamist vajavad valdkonnad avab ühenduse institutsioonide koostööle uued väljavaated. Loomulikult on kõik huvirühmad omalt poolt komisjoni oma nõuetest ja eelistustest teavitanud. Nii tootjaettevõtted, kasutajad, töötajad, tarbijad, standardimis- kui ka ametiasutused on juba väljendanud oma seisukohta, kuidas nad sooviksid kehtivat õigustikku parandada. Praeguseeni kasutatud konsulteerimismeetoditega ei ole siiski suudetud saada ülevaadet erinevatest huvidest. Kõik huvirühmad tunnevad mingil määral, et nende seisukohti pole arvesse võetud.

3.3 Komitee on võimeline andma ülevaate erinevatest huvidest tänu rikkalikule kogemusele ning laialdasele kontaktide võrgustikule, mida komitee liikmed saavad väärtuslike seisukohtade saamiseks kasutada. Kõnealusel teemal on komitee oma seisukohti juba osaliselt väljendanud omaalgatuslikus arvamuses „Tööstuse muutused masinaehitusektoris”⁽²⁾.

3.4 Komitee nendib, et tööstusliku tootmise ja eelkõige masinaehitusektoriga seonduva ühenduse õigustiku osas on käivitatud või välja kuulutatud mitmeid algatusi, milles tõstatatakse mitmeid keerulisi probleeme. Kõnealuseid probleeme peaks analüüsima, võttes arvesse ühenduse õigustiku kaitstavaid erinevaid huve: kaupade vaba liikumine, töötervishoid ja -ohutus, tarbija- ja keskkonnakaitse ning Lissaboni strateegia majanduslikud ja sotsiaalsed eesmärgid. Kõnealused õigusnormid põhinevad erinevatel õigusaktidel ning sellist uurimust pole kunagi varem tehtud. Komitee leiab, et nüüd tuleks kogu valdkonda tõepoolest ühtselt ja süsteemselt käsitleda.

3.5 Ühenduse tööstustoodete tootmise ja turustamise õigustik on loodud järk-järgult. Üldiselt on õigustikku ühtlustatud ja see on märkimisväärselt lihtsustanud õiguslikku keskkonda, milles ettevõtted tegutsevad. Tuleb siiski rõhutada, et protsess ei ole veel lõppenud.

3.6 Alates 1980-ndate teisest poolest vastuvõetud ühenduse õigusaktid võib liigitada kahte suurde rühma: turgu käsitlevad õigusaktid ja töökohta käsitlevad õigusaktid. Nende õigusnormide tõhus rakendamine nõuab paljude osapoolte osalemist: standardimis- ja teavitusasutused, disainerid, tootjad, importijad, turustajad, kokkupanijad, paigaldajad, kontrolli- ja karistusasutused (sh toll ja kohtud), ettevõtjad, töötajad, ametühingud jt. Tarbijaorganisatsioonid on väljendanud oma suurt huvi konkreetseks praktiliseks osalemiseks, mis siiani on jäänud ebapiisavaks. Kõigi nimetatud huvirühmade ja ametiasutuste koostöö on nii riiklikul kui ka ühenduse tasandil hädavajalik.

3.7 Kõnealuste õigusnormide rakendamine ei näi tekitavat erilisi raskusi. Vaatamata üldiselt positiivsele hinnangule tuleb siiski tähelepanu pöörata mõnedele praktilistele probleemidele.

4. Suurem, kuid siiski veel ebapiisav ohutus

4.1 Igal aastal saab ELis tööõnnetuste tagajärjel surma 6 000–8 000 inimest (kellest 40 % on alla 35-aastased) ning sadu tuhandeid inimesi saab vigastada. Mõned nendest õnnetustest on tingitud töövahenditest. Teistel juhtudel on põhjus ebapiisav kaitsevarustus või ebakohane koolitus. Umbes neljandik ELi töötajatest kinnitab, et peavad oma ohutuse ja tervise huvides kasutama kaitsevarustust. Peamised füüsilised riskitegurid töökohal on üldiselt seotud töövahenditega: müra, vibratsioon, ioniseerivad ja mitteioniseerivad kiired. Tervise ja töökoha ohutuse seisukohast etendavad ergonoomilised faktorid kesksel rollil. Mõnel juhul kaasneb töövahenditega kokkupuude kemikaalidega: kaitsevarustuse kvaliteet võib osutada äärmiselt oluliseks.

4.2 Erilist tähelepanu tuleb pöörata laiatarbekaupadele, mille kasutajad on ostetud või laenutatud masinatega kaasnevate võimalike ohtude suhtes ükskõiksed või ei teadvusta neid. Tarbijatega juhtub kahjuks väga palju õnnetusi, mille põhjus on masinate väär kasutamine, ning see ei kajastu statistikas.

(2) ELT C 267, 27.10.2005; raportöör: Joost van Iersel.

5. Koostöö eri osapoolte vahel on mõnikord keeruline

5.1 Tuleb tõdeda, et ühtsel turul tegutsevate osapoolte koostöös esineb tõelisi raskusi, millele lisandub vastumeelsus tegutseda täielikult läbipaistvalt. Erasektoris on selle põhjus soov kaitsta end konkurentsi või võimalike sanktsioonide eest ning avalikus sektoris vahel küllaltki sügavalt juurdunud bürokraatlik loidus. Ilmselgelt on näiteks vaja suurendada koostööd tootjate ja kasutajate vahel ning suurendada läbipaistvust selle osas, kuidas standardimis-, järelevalve- ja teavitusasutused ning ettevõtetele tehnilist tuge pakkuvad konsultandid tõlgendavad nn uue lähenemisviisi direktiivide põhinõudmisi.

5.2 Kõnealune probleem oli keskne küsimus komisjoni hiljutises, 14. veebruaril 2007 avaldatud nn uue lähenemise läbivaatamise algatuses „Uus kaupade siseturu pakett”. Algatus hõlmab eelnõud „Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega sätestatakse akrediteerimise ja turujärelevalve nõuded seoses toodete turustamisega” [KOM(2007) 37 lõplik ⁽³⁾] ja eelnõud „Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsus, millega sätestatakse toodete turustamise ühine raamistik” [KOM(2007) 53 lõplik ⁽⁴⁾]. Paketi eesmärk on tõhustada turujärelevalve struktuure, et kõrvaldada ohtlikud tooted ühenduse kogu siseturult ning võidelda petturlike ettevõtete vastu. Tootekontrolliga seotud verifitseerimis-, sertifitseerimis- ja kontrollasutuste üle teostatakse rangemat kontrolli akrediteerimise näol, et tagada ühtne õigusraamistik nii tootjatele kui ka kontrollasutustele. (ELis on praegu umbes 1 800 kontrollasutust: laborid, kontroll- ja sertifitseerimiskeskused. Need on riigiasutuselt akrediteeringu saanud eraasutused). Tuleb märkida, et kõnealuste nn sõltumatute asutuste hulgas on neid, kes on otseselt seotud tootjaettevõtete ühendustega, ning siin võib huvide konflikt muutuda tõsiseks probleemiks! Ühes liikmesriigis on ainuüksi liftide tootmise sektoris akrediteeritud üle 80 kontrollasutuse.

5.2.1 22 aastat pärast nõukogu 7. mai 1985. aasta resolutsiooni, mis hõlmab uue lähenemisviisi põhimõtteid, teeb komisjon ettepaneku turu järelevalvet ajakohastada ja tugevdada, muutes EÜ märgistuse veelgi usaldusväärsemaks. Komitee leiab, et uus lähenemisviis, mis puudutab 25 direktiivi — millest 21 sisaldavad spetsiifilisi sätteid märgistuse andmise kohta ja 4 mitte — on andnud häid tulemusi, edendades ühtse turu arengut. Siiski leiab komitee, et kavandatud läbivaatamine on asjakohane. Suurendada tuleb nii liikmesriikide kui ka komisjoni pädevusi ja vastutust. Komisjon peab suurendama personali, et

⁽³⁾ Koostamisel on arvamus INT/352; raportöör: Antonello Pezzini.

⁽⁴⁾ Arvamus INT/353; vt allmärkus 3.

pidevalt jälgida turu järelevalve tegevust, kontrollasutuste akrediteerimise menetlusi ja mõnel juhul ka nende asutuste tegevust. Komisjoni uuringu tulemustest selgus, et enamik sektori organisatsioonidest pooldab riiklike ja sellest tulenevalt ka Euroopa ametiasutuste sellist tugevdamist.

5.3 Komitee tervitab kõnealust algatust, millega vähendatakse eriarvamusi ja hindamise ebahütlust, mis takistavad siseturu arengut ning asetavad seaduskuulekad turuosalejad ebasoodsasse konkurentsiolekorda. Lünklikust jälgimisest tulenevad konkurentsi moonutused on tõsine probleem, mis toob välja uue lähenemisviisi rakendamise piiratuse. Mõõdapääsmatu on tagada eelkõige väikese ja keskmise suurusega ettevõtetele õigusliku raamistiku lihtsus ja selgus ning tugevdada koostööd turujärelevalveasutuste vahel nii ELis, Euroopa Majanduspiirkonnas kui ka rahvusvahelisel tasandil. Komitee toetab ettevõtete ja liikmesriikide teabevahetusplatvormi loomist. Ettevõtted ja liikmesriigid peavad tegutsema üksmeelselt ja järjepidevalt kooskõlas direktiivide ja ühenduse poliitikameetmete eesmärkidega, et lähendada järk-järgult turu järelevalve süsteemid ja mudelid. Väga oluline on kõnealusesse tegevusse kaasata tolliasutused.

5.4 Euroopa tasandil on vaja suuremat koostööd kõigi asjaomaste peadirektoraatide vahel (näiteks ettevõtluse, keskkonna, tööhõive, tervise- ja tarbijakaitse peadirektoraat), kes võiksid koos välja töötada olemasolevate direktiivide rakendamisjuhised. Need ei asendaks loomulikult standardeid, vaid võiksid olla kasulik täiendus ning aidata kokku hoida asjatult konsultatsioonidele kulutatavat raha.

5.5 Hooajaliste toodete, nagu aiamasinate, osas tuleb luua lihtsustatud kiirmenetlused, et mitte kaotada turuvõimalusi. Selleks soovib komitee luua vahendusasutuse, kelle poole võiks pöörduda konkreetsete ja põhjendatud vajaduste rahuldamiseks. Samal ajal tuleb tagada kõigi normide, eelkõige ohutuseeskirjade range täitmine.

6. Mitte alati õigustatud halduskoormus

6.1 Komisjoni teine prioriteet on vähendada ülemäärast bürokraatiat, mis kahjustab märkimisväärselt konkurentsivõimet. Komitee jälgib huviga komisjoni asjaomaseid jõupingutusi, mis on saanud konkreetse kuju tegevuskavana, mis esitati 24. jaanuaril 2007 ja mille eesmärk on vähendada ettevõtete halduskoormust 2012. aastaks neljandiku võrra.

6.2 Komisjon saaks aidata lahendada mõnesid direktiivide rakendamise probleeme, näiteks koondades kogu teabevahetuse, mis praegu toimub iga liikmesriigiga eraldi, kusjuures ainuüksi õige aadressi leidmine tekitab tohutuid raskusi. Näiteks müradirektiivi 2000/14/EÜ järgi tuleb vastavusdeklaratsioon saata ühele liikmesriigile ja komisjonile ning masinamootorite heitmete direktiivi 97/68/EÜ järgi peavad samuti kõik ettevõtted nn paindliku skeemi raames iga kuue kuu järel loast teavitama iga liikmesriigi selleks volitatud ametiasutusi.

6.3 Ettevõtetel on erakordselt keeruline rakendada direktiive, mis käsitlevad töötajate kaitset füüsiliste tegurite eest. Eriti problemaatilised on vibratsioonidirektiiv 2002/44/EÜ ning mitteioniseeriva kiirgusega kokkupuute riski direktiiv 2006/25/EÜ, eelkõige VKEdele. Sellised probleemid võivad tekkida ka tehniliku optilise kiirguse direktiivi rakendamisel. Vaja on juhiseid nimetatud direktiivide rakendamise kohta praktikas, vastasel juhul ei täida kõnealused direktiivid oma eesmärke. Kui kõnealuseid direktiive ei ole võimalik praktikas rakendada, on vaja välja töötada ning kiiresti sisse viia vajalikud muudatused, et ettevõtted saaksid oma seaduslikke kohustusi täita.

6.4 Tööstusliku tootmise ja eelkõige masinaehituse valdkonnas on halduskoormuse küsimuses väga oluline arvesse võtta erinevaid nõudeid. Eri osapoolte töö jälgitavus on mõödapaäsmatu nii kasutajate füüsilise ohutuse kui ka turul kehtestatud lepinguliste suhete õiguskindluse seisukohast. Seega on vaja leida tasakaalustatud lahendused, milles säilitatakse läbipaistvuse ja jälgitavuse tingimused halduskulusid asjatult suurendamata.

7. Standardimise roll

7.1 Tehnilised standardid etendavad ühenduse õigustiku toimimises tähtsat rolli ning annavad konkreetse sisu õigustikus sõnastatud peamised ohutusnõuded. Kõnealuste standardite järgimine tähendab kooskõla asjaomaste direktiividega. Kui akrediteeritud kontrollasutuste poolne sertifitseerimine on vajalik, peab see olema kooskõlas eeskirjade õiguskeskkonnaga.

7.2 Kooskõlas komisjoni antud volitustega on Euroopa standardimisasutused üldiselt töötanud väga tõhusalt. Osapooled peaks standardite väljatöötamisel rohkem osalema, kuna see lihtsustaks hilisemat dialoogi. On selge, et see jääb siiski väheste väljavalitute tööks. Enamikul neid kasutatavatest ettevõtetest ei ole kõnealuse tegevuse järjepidevaks läbiviimiseks teadmisi või vahendeid. Töötajate ja tarbijate osalus on veelgi väiksem. Sellises olukorras on raske kogemuste olulisust arvesse võtta. Teatud standarditega ei õnnestu lahendada kõiki kohapeal tekkinud probleeme. Komitee soovib, et eelkõige kohalikul tasandil

tugevdataks huvitatud osapoolte osalemist tehnilistes komiteedes. Kõnealuses valdkonnas on vähestel võimalus otsuste tegemisel kaasa rääkida. Komitee väljendab muret, et standardimise suurenev maksumus võib saada takistuseks nii konkurentsi võimele kui ka ohutusele, kui näiteks riskeeritakse masinate väära ja mittenouetekohase kasutamisega. Mõnede Ida-Euroopa VKEde hulgas on levinud tava riski peale välja minna või kasutada kavalaid meetodeid.

7.3 Komitee tervitab 15. märtsil 2007 seoses Euroopa standardimise tegevuskavaga esitatud algatusi, milles igal liikmesriigil palutakse koostada aruanne selle kohta, kuidas on riiklikul tasandil rakendatud meetmeid huvirühmade osaluse suurendamiseks Euroopa ja rahvusvahelises standardimises. Komisjon peaks tehtud märkused kokku koguma ja neid Euroopa standardimise puhul arvesse võtma. VKEde osalemine standardimises on esmatahtis nii ühenduse kui ka riiklikul tasandil. Nad peavad andma tõhusa ja praktilise panuse tulevastesse standardimisprotsessidesse.

7.4 Mõnedel juhtudel võib tervise ja ohutuse alaste õigusaktide nõuete täitmine ettevõtjatele olla veelgi keerulisem. Kui masinat hakatakse kasutama, peavad tootja ja kasutaja riski hindamisel teineteist täiendama. Probleemid võivad tekkida siis, kui standardid ei paku piisavat teavet ülejäänud riskide kohta, mida tootja ei ole saanud kõrvaldada ja mida ettevõtte peaks arvesse võtma. Kui ettevõtteid ei teavitata täielikult nende osetava masinaga seonduvast riskist, on neil raske täita riski hindamise kohustust, mis on sätestatud raamdirektiivis 89/391/EMÜ ja selle 19-s tütaridirektiivis töötajate aktiivse ja passiivse kaitsmise kohta.

7.5 Kõnealuste standardite levitamine võib VKEdele olla problemaatiline, kuna nende omandamine on väga kallis. Kui standardimine viib sertifitseerimismenetlusteni, on halduskulud üldiselt palju kõrgemad kui otseselt õigusaktist tulenevad kulud.

7.6 Euroopa Standardikomitee spetsialistide riskianalüüs on erakordselt oluline ettevõtjatele, kes peavad seda täiendama erianalüüsiga masinate tulevase kasutamiskeskonna kohta. Kõnealuste ühtlustatud standardite hind on väga kõrge, eelkõige VKEdele. Komitee kutsub üles kaaluma ettepanekut, et komisjoni poolt Euroopa Standardikomiteele antud volituste alusel oleksid ühtsed standardid kättesaadavad tasuta või sümboolse tasu eest, võimaldamaks ettevõtetel täita oma seaduslikke kohustusi. Telekommunikatsioonisektoris on edukalt kasutatud tasuta levitamist Internetis: teatud ETSI (Euroopa Telekommunikatsiooni Standardiinstituut) standardid on kättesaadavad otse Internetis.

8. Õigustiku stabiilsuse edendamine

8.1 Komitee rõhutab, et tõhusaks osutunud direktiive ei ole vaja tingimata muuta. Kuigi alusdirektiivi 98/37/EÜ ehk nn masinaehitusdirektiivi parandamiseks tehtud töö oli väga vaevarikas, saavutati eri huvirühmade vahel lõpuks optimaalne tasakaal. Mõnel teisel juhul oleks liigset parandamist tulnud vältida, näiteks madalpinge direktiivi (73/23/EÜ) muutmist. Samuti oli ebakohane komisjoni ettepanek ühendada direktiiv 87/404/EÜ surveadmete direktiiviga 97/23, millele juhtis 5. novembri 2004. aasta kirjas tähelepanu masinaehitajate ühendus.

8.2 On ilmnenud, et turg vajab selget, stabiilset õigusraamistikku, et kavandada rahulikult investeeringuid ja pidada kinni selgetest reeglitest, mida ei muudeta liiga tihti. Teisest küljest võib lihtsustamine kaasa tuua suuremad halduskulud ning suuremad vastavushindamise menetluse kulud, kuna need muutuvad keerulisemaks.

8.3 Asutamislepingu artikli 95 kasutamise osas mõistab komitee tootjate vajadusi, kuid rõhutab, et asjaomane õigusraamistik, millele direktiivid tuginevad, peab olema kooskõlas asutamislepingute aluspõhimõtetega, eelkõige eri standardite õigusliku aluse osas. On selge, et esmatähtsad on õigusakti eesmärk ja sisu. Lähtuvalt nendest kohaldatakse eri standardeid. Euroopa Kohus on sellega seoses teinud mitu otsust, mõned ka hiljuti, milles välistatakse siiski mitme õigusliku aluse võimalus, kui õiguslikud viited on vastuolulised või nii mitmetahulised, et piiravad parlamendi õigusi. Tootedisaini valdkonnas, mille osas on teistsugused eesmärgid, ei saa alati täita ettevõtete soovi võtta aluseks asutamislepingu artikli 95 lõige 3, milles teatavasti piiratakse liikmesriikide pädevusi ja tugevdatakse ühenduse eeskirju, nagu on ette nähtud näiteks artiklites 137 ja 175 (⁵). Ettevõtted juhivad tähelepanu täiendavatele kuludele (mille maksavad kinni lõpptarbijad), mis tekivad vajalikest muudatustest masinate disainis ja tootmises, mis põhinevad iga üksiku liikmesriigi nõuetel. Tuleb välja töötada täiendavad õiguslikud mudelid, mis ei lisa meetmeid, vaid piiravad miinimumini liikmesriikide võimaluse võtta vastu eraldiseisvaid, erinevaid meetmeid, mis peavad olema kooskõlas terve mõistuse ja proportsionaalsuse põhimõttega.

8.4 Hiljuti vastuvõetud REACHi direktiiv on oluline versta-post tarbija- ja töötajate kaitse valdkonnas. Komitee toetab vastuvõetud tehnilisi lahendusi ning lihtsustamisvõimalusega seotud paindlikkust. Sellegipoolest juhib komitee murelikult tähelepanu asjaolule, et väikese ja keskmise suurusega ettevõtted

võivad sattuda raskustesse, eelkõige juhul, kui sisseveo kontroll ei ole nii range kui kõnealuse peamise direktiiviga nõutakse. Komitee kutsub komisjoni hoolikalt jälgima liikmesriikide turu järelevalve meetodeid. Just kõnealuses sektoris ei ole nad alati oma rolli tõhusalt täitnud osaliselt seetõttu, et selleks määratud järelevalveasutustel on olnud liiga vähe vahendeid. Sellega seoses saaks liikmesriikides ülesanded järelevalveasutuste vahel ära jagada, võttes aluseks konkreetse tootmisala tähtsuse, näiteks tootmisvaldkonniti (ventiilid, masinad kaupade tõstmiseks ja liigutamiseks, pumbad ja kompressorid, tootmismasinad jne).

8.5 Vaatamata masinaehituse panusele kogu Euroopa majandusse näib, et liikmesriigid investeerivad väga vähe neile delegeeritud institutsioonilistesse ülesannetesse. Komisjon peaks paluma sellekohaseid andmeid ning võrdlema neid praktiliste tulemustega. Järelevalve kvaliteet ja ulatus sõltub tihti individuaalsetest võimetest ja tahtest, kuid suur tähtsus on ka kasutada olematel vahenditel.

9. Tehniliste takistuste eemaldamine ühtse turu täielikuks teostamiseks

9.1 Riiklikes õigustikes on ikka veel rida tehnilisi takistusi, mis tekitavad ettevõtetele suuri probleeme. Näiteks tekib selline olukord masinate puhul, mis ei ole mõeldud maanteel liikumiseks, kui nad peavad siiski üldkasutatavaid teid kasutama. Kuna liikmesriikides kehtivad erinevate rangusastmetega eeskirjad, peavad ettevõtted omama erinevaid masinaid. Segadust tekitab ka terminoloogia, näiteks „äriühing” ja „ettevõte”. Mõnede liikmesriikide kontrollinõuded toovad kaasa lisakulusid. Need kulud kahekordistuvad riikides, kus nõutakse väljaarendamise, katsetamise ja transpordi puhul eraldi kontrolli erinevate asutuste poolt. Komitee kutsub üles õigusaktide kiirele ühtlustamisele, eelkõige ohutusmeetmete osas. Näiteks traktorite puhul tuleb lisaks tahavaatepeeglitele ja kiirusepiirangule ette näha ka tehnilised spetsifikatsioonid esi- ja tagatulede ning eelkõige pidurdusteekonna osas. Euroopa teedel liiguvad praegu traktorid, mida on kasutatud üle 40 aasta. Järk-järguline masinapargi uuendamine tagaks kindlasti kõrgema aktiivse ja passiivse ohutustaseme.

9.2 Üldkasutatavatel teedel masinate kasutamise reguleerimiseks soovib komitee järgmist:

(⁵) C-94/03. Euroopa Kohtu otsus, Euroopa Komisjon vs Euroopa Liidu Nõukogu — õigusliku aluse valik.

— võtta vastu ettepanek üldkasutatavatel teedel masinate kasutamist käsitlevate riiklike õigustike ühtlustamiseks;

- kasutada nn uue lähenemisviisi meetodeid;
- sätestada viitestandardid, mis eeldavad vastavust nõuetega;
- kaasata nõuetekohased vastavuse hindamise sätted ning teatud süsteemide puhul (roolisüsteem, pidurid) muuta vastavuse hindamine rangemaks.

10. Tulevane õigustik: osalus ja mõjuhindamine

10.1 Komitee kutsub üles tihedamale edaspidisele koostööle seadusandja ja huvirühmade vahel, kujundamaks tulevasi õigusnorme töhuga dialoogi abil. Lähtudes huvirühma omavahelise suhtluse olulisusest, ei tohiks selleks kasutada liiga suurel määral e-konsulteerimist. Komitee arvates ennetaks sagedane ja järjepidev konsulteerimine teatavates spetsiifilistes valdkondades probleeme, tagades seega õigusaktide parema kvaliteedi ning tõhusamad eeskirjad.

10.2 Komitee leiab, et esmatähtis on kujundada eri valikuvõimalusteks kõigile ELi institutsioonidele — parlamendile, nõukogule ja komisjonile — ühtsed mõjuhindamise meetodid ning sobivad kvaliteedikontrolli süsteemid.

10.3 Komisjon peaks alati kaaluma, kas soovitud eesmärkide täitmiseks on vaja õiguslikku raamistikku või piisab ise- või kaasregulatsioonist. Komitee arvab, et paljudest võimalustest tuleb valida selline moodus, millega samad eesmärgid saavutatakse võimalikult väikeste kulude ja halduskoormusega ning millega tagatakse võimalikult suur läbipaistvus ja huvitatud osapoolte osalemine.

10.4 Valdcondlik sotsiaaldialoog on otsustava tähtsusega. Ühishuvide heaks tuleks praktikas ellu viia konkreetseid algatusi väljaõppe edendamiseks eelkõige tööhutuse valdkonnas, sh elukestva õppe algatusi. Seejuures tuleks arendada mitte üksnes oskusi, vaid ka tõsta teadlikkust mitmete haldus- ja korralduslike küsimuste osas, mis seonduvad masinate parema ja ohutuma kasutamiseiga. Ettevõtte sotsiaalne vastutus, mida viiakse ellu ulatusliku dialoogi kaudu kodanikuühiskonna ja kohalike omavalitsuste esindajatega, võib aidata kaasa ohutu ja viljaka ettevõtluskultuuri arengule, eelkõige väikese ja keskmise suurusega ettevõtetes, kus riskijuhtimine on selgelt veelgi keerulisem.

10.5 Komitee leiab, et kasulik oleks läbi viia analüüs, kus kõik huvirühmad hindaksid ühenduse õigustiku eeliseid ja puudusi. Analüüsi tulemuste põhjal saaks tegutseda ühtselt ning tagada, et mitmed käimasolevad algatused ei anna ebapiisavaid ja vastuolulisi tulemusi. Komisjoni otsus arutada uut nn masinadirektiivi sidusrühmadega on õige samm. Selliseid algatusi on vaja veelgi enam. Eelkõige rõhutab komitee eri algatuste vahelisi seoseid, eelkõige liigse bürokraatia vähendamise tegevuskavade ja nn uue lähenemise seoseid (14. veebruaril 2007 võttis komisjon vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse ja otsuse ettepanekud uue lähenemise läbivaatamise raamistiku kohta, mille aluseks on avaliku arutelu ühtse turu tuleviku kohta). Komitee on veendunud, et kõnealuste algatuste asjakohane seostamine ja ühtne koordineerimine võivad parandada kehtivat õigustikku ning selle rakendamist 27 liikmesriigis.

Brüssel, 26. september 2007

Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee
president
Dimitris DIMITRIADIS